

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Markus:

Jesus gav sig igen til at undervise nede ved søen.
Og en meget stor skare flokkedes om ham,
så han måtte gå om bord og sætte sig i en båd ude på søen,
mens hele skaren stod på bredden inde på land.
Og han lærte dem meget i lignelser,
og i sin undervisning sagde han til dem:

»Hør her! En sædemand gik ud for at så.
Og da han såede, faldt noget på vejen,
og fuglene kom og åd det op.

Noget faldt på klippegrund,
hvor der ikke var ret meget jord, og det kom straks op,
fordi der kun var et tyndt lag jord;
og da solen kom højt på himlen, blev det svedet,
og det visnede, fordi det ikke havde rod.

Noget faldt mellem tidsler, og tidslerne voksede op
og kvalte det, så det ikke gav udbytte.
Men noget faldt i god jord og gav udbytte;
det voksede op og groede,
og noget bar tredive og noget tres og noget hundrede fold.«

Og han sagde:
»Den, der har ører at høre med, skal høre!«

Da han var blevet alene med sine ledsagere og de tolv,
spurgte de ham om lignelserne. Og han svarede dem:

»Til jer er Guds riges hemmelighed givet, men til dem udenfor kommer alt i lignelser, for at de skal se og se, men intet forstå, de skal høre og høre, men intet fatte, for at de ikke skal vende om og få tilgivelse.

Og han sagde til dem:

»Forstår I ikke denne lignelse?

Hvordan skal I så kunne forstå de andre lignelser?

Sædemanden sår ordet.

Med dem på vejen, hvor ordet sås, er det sådan, at når de har hørt det, kommer Satan straks og tager det ord bort, der er sået i dem.

De, der bliver sået på klippegrund, er dem, der straks tager imod ordet med glæde, når de har hørt det; men de har ikke rod i sig, de holder kun ud en tid, så når der kommer trængsler eller forfølgelse på grund af ordet, falder de straks fra.

Andre er dem, der bliver sået mellem tidslerne; det er dem, som har hørt ordet, men denne verdens bekymringer og rigdommens blændværk og lyst til alt muligt andet kommer til og kvæler ordet, så det ikke bærer frugt.

Men de, der bliver sået i den gode jord, det er dem, der hører ordet og tager imod det og bærer frugt, tredive og tres og hundrede fold.«

Markus 4,1-20

To personer dukker op i min bevidsthed, når jeg står her på prædikestolen i St. Peter's Church i Hamilton i New Zealand og læser denne søndags evangelietekst. Den første er min yngste søn, der for godt et par år siden tilbragte et år i New Zealand i nærheden af Dunedin, hvor jeres præst, Anja bor. Han arbejdede på en maskinstation, hvor han såede, pløjede og høstede jorden med store landbrugsmaskiner.

Den anden person er min forgænger i embedet, biskop D.G. Monrad, der ad to omgange var biskop over Lolland-Falsters Stift. I 1853 lod Monrad bispegården bygge, som jeg i dag bor i. Når jeg går fra den private del af boligen og ind i den officielle del, går jeg igennem en stue, vi kalder Monradstuen. Her er et stort maleri af Monrad, hans gamle bispestol og et bibliotek med bøger om og af Monrad, herunder også nogle af hans gamle prædikener.

I en periode var D.G. Monrad imidlertid ikke biskop i Danmark, men nybygger her i New Zealand i nærheden af Palmerston North, 400 kilometer herfra. Der er ikke andre danske biskopper, der har skiftet prædikestolen ud med ploven, og der er næppe nogen biskopper, der vil gøre det i fremtiden. For præster og biskopper er som regel bedre til at så Guds ord i menneskers hjerter end så landmandens sæd i jorden. Monrad er imidlertid undtagelsen, der har forsøgt sig med begge dele på hver sin side af jorden.

Interessant var det derfor, da jeg hjemme i biblioteket i Monradstuen fandt en prædiken over netop dagens tekst om sædemanden, der gik ud for at så.

D.G. Monrad indleder sin prædiken således:

”Dagens evangelium handler om Guds Ord og det menneskelige hjerte. Ligesom jorden ikke bærer sæd, hvis ikke kornet sås, således bærer det menneskelige hjerte, selv det bedste, ikke frugt, når Gud ej sår sit Ord.”

Derefter uddyber Monrad Jesu egen forklaring om, hvordan såsæden skal forstås som Guds ord, og jordbundsforholdene er på en sådan måde, at det menneskelige hjerte modtager Guds ord.

I lignelsen sås ordet fire forskellige steder med fire forskellige resultater. Tre af stederne kommer der ikke noget ud af Guds ord på grund af dårlige jordbundsforhold. Kun det fjerde sted i den gode jord, der er det lydige hjerte, kan sæden og ordet slå rod og give udbytte. Pointen er klar, den gode jord er det lydige hjerte, der tager Guds ord til sig, holder fast i det og gør Guds vilje, også når man møder modstand i livet. Vi mennesker skal tage imod Guds ord ved at give os helt og ubetinget hen til Gud!

Det redegør D.G. Monrad udførligt for i en prædiken, der varer 45-50 minutter. Men bare rolig, så lang tid prædiker jeg ikke, og jeg kunne jo også bare slutte her med Monrads ord om, at vi skal være som den gode jord, der hører og tager imod Guds ord, så vi bærer megen frugt.

Men der er noget i teksten, der udfordrer mig og får mig til at tænke videre. For det er da en dårlig landmand, der ikke gør andet end blot at så sin sæd i jorden, og derefter vente

på, at den skal bære frugt. Jorden skal jo også bearbejdes. Så prædikenen slutter ikke her.

Som barn legede vi børn en leg, vi kaldte landmanden. Med hænderne skulle man lege landmand på den andens mave. Først skulle jorden pløjes, så trak vi fingrene dybt ned i mavesindet på den anden, som ofte hylede af grin, fordi det kildede. Derefter skulle maven harves, der skulle sås, og med en pegefinger prikkede vi på maven og gerne helt ud på sidebenet, hvor det kildede allermest. Måske skulle maven også tromles med en knytnæve, for så til sidst at kunne blive høstet. Det var blot en leg, en legitim måde at kilde den anden på, men også udtryk for, at selv et barn ved, at den gode landmand skal bearbejde sine jorde.

Min søn kørte med store maskiner på jorderne i det frodige landskab mellem kysten og Mount Cook for at bearbejde og kultivere jorden. Der skulle pløjes og harves, inden der kunne sås, og derefter blev der tromlet, og jorden blev passet og plejet, indtil der kunne høstes. Så sædemanden i Jesu lignelse kan da ikke blot gå ud fra, at der kan høstes, uden at jorden er blevet bearbejdet.

Vist er de forskellige steder, hvor såsæden falder, et billede på, hvor forskelligt vi mennesker tager imod Guds ord. Og sandheden er nok, at vi svinger imellem at være som vejen, klippegrunden, jorden med tidsler og den fede jord. Nogle gange er vi mere modtagelige end andre, men når vi er de forskellige jordbunde, hvem er så sædemanden i lignelsen, andre end Jesus selv, der sår Guds ord? Og hvis Jesus er sædemanden, hvem er så lodsejeren, der ejer alt jorden,

andre end Gud selv? Det var det, der pirrede min nysgerrighed ved dagens tekst, og som udfordrede mig til at tænke videre.

Selvfølgelig ønsker Gud, at vi skal tage imod hans ord og gøre hans vilje. Vi har alle en lille lod af hans jord, som vi skal passe og pleje. Alle har vi Guds ånd i os nedlagt fra skabelsen, så Guds rige kan blomstre midt iblandt os her på jorden, når vi elsker Gud, og vor næste, som os selv. Det er et budskab, der ikke kan begribes med hjernen, men som skal gribes af hjertet. Men Gud ved jo også godt, at vore hjerter ikke altid er lige modtagelige. Vores åndelige jordbund skal hele tiden bearbejdes og kultiveres. Vi skal med andre ord også pløjes, harves og tromles for at kunne bære frugt, for at det guddomsfrø, der ligger i os alle, kan spire.

Og hvad er det så for nogle store landbrugsmaskiner, som Gud bruger, når vores åndelige landskab skal bearbejdes? Det er kærligheden. Det er i relationerne til vore næste, at vi til stadighed bearbejdes, kultiveres, forfines og formes. Det er på kærlighedens mark, at der skal pløjes, tromles, fjernes sten, slibes kanter og indgås kompromiser. Grådighed, ærgerrighed og forfængelighed er som ukrudt, der skal pløjes op i vores relationer til vores næste.

Måske er nogle af de situationer, hvor vi føler os kørt over, netop Vorherre, der er i gang med at bearbejde vores hjerte. Det kan være, at stivnede tankegange, der står i vejen for at nye tanker og ideer kan vokse frem, skal pløjes op.

Det kan være indgroede vaner, der ikke tjener hverken os selv eller andre til gavn, der som ukrudt og tidsler skal fjernes. Det kan være et såret og selvcentreret ego, der vender sig bort fra andre og fra Gud, der skal graves frem fra mulden, for at det kan få lys og den rette åndelige næring.

Som præst blev jeg en gang opsøgt af en ung mand i trediveerne, der var blevet ramt af sklerose og var lænket til sin kørestol. Jeg havde forventet at møde en bitter og frustreret ung mand, der var vred på Gud over hans skæbne, men blev i stedet mødt af et menneske med et åbent og taknemmeligt sind.

Han havde haft en lynkarriere som fotograf, og havde rejst verden rundt på konstant jagt efter succes. Som han selv sagde: ”Jeg stræbte efter berømmelse og var hele tiden på jagt efter det næste nye billede. Havde sygdommen ikke stoppet mig, var jeg sikkert fortsat med dette rakkerliv, hvor jeg aldrig kunne have et fast forhold til en kæreste, fordi jeg aldrig var hjemme.”

Han havde selvfølgelig gennemlevet en dyb krise i takt med, at sygdommen havde tvunget ham til at ændre sit liv. I denne periode var han begyndt at gå i kirke og filosofere over, hvad meningen med det hele egentlig er – og han var kommet frem til, at det er at elske og blive elsket. Efterhånden som han havde overgivet sig til de nye livsvilkår, blev han fyldt af livsglæde og taknemmelighed i et omfang, han aldrig tidligere havde oplevet. Han havde

nu en sød kone, et barn og et fantastisk liv, hvor han var glad for hver en dag, der blev ham givet.

Selvfølgelig ville han hellere været sin sygdom foruden, men han mente selv, at kørestolen var den måde, hvorpå Vorherre havde lært ham at elske livet på. Jeg husker ham så tydeligt, fordi han sagde, at hans hjerte var blevet bearbejdet af Gud – og han var taknemmelig herfor. Gud elsker os ubetinget, uanset beskaffenheden af vores åndelig jordbund, og det indebærer, at vi hele tiden bearbejdes, pløjes, harves og tromles, får foretaget jordbundsforbedringer og får tilført ny kompost og næring.

Det indebærer, at det omskiftelige hjerte, der nemt lader sig friste, kan finde fred og hvile, så Guds ord kan slå rod;
At det forhærdede hjerte, der er hårdt som en klippe, kan slå revner, så Guds ord kan slå rod;
At det bekymrede hjerte, der banker så ængsteligt, kan finde tryghed, så Guds ord kan slå rod.

Og det, der kan forandre vores hjerter så radikalt og forbedre vores åndelige jordbund, så vi kan skabe et Guds rige her på jorden, det er at elske og vide sig elsket, vide at uanset hvor meget, vi vender det døve øre til Gud, så elsker han os. Hertil er der kun at sige:

Lov og tak og evig være dig vor Gud,
Fader, Søn og Helligånd,
du som var, er og bliver én sand treeing Gud,
højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen

Kirkebøn

Vi takker dig, Gud, fordi du lod føde ind i livet,
som du har skænket os.

Og vi takker for den verden, vi lever i,
og for de mennesker, vi holder af
– og dem som holder os ud.

Tak for det lys, du har tændt i vort indre mørke.
Hjælp os med at lukke døren op,
så dit lys kan skinne på vores omgivelser.

Tak fordi du til stadighed kommer til os
og vækker håb og tro, så vi berøres af dit ord.

Giv os modet til at være ydmyge,
selv om vi er bange.

Giv os troen på, at lyset altid vil sejre til sidst,
selv om vi i perioder kun kan se mørket.

Giv os frimodigheden,
til at tage imod din kærlighed
så vi selv kan give den videre til vor næste.

Vær hos den, der lider, sørger og er bange.
Hos den der er bitter, udmattet og ensom,
og hos den, der har mistet livsmodet.

Og lad den, for hvem døden er nær, mærke
din omsorg, dit nærvær og din kærlighed.

Velsign vort land og alle som opholder sig her,
Dronningen og hele hendes hus,
regeringen, Folketinget og domstolene,
og giv dem og alle os, at vi må gøre din vilje.

Nedbryd falske fjendebilleder og fordomme.
Skab vilje til fred, dialog og forsoning
overalt, hvor der findes had, fanatisme og krig
i den store verden og i de små hjem.

Styrk og bevar din kirke og alle os i den.
Gør os til et åbent, levende og givende fællesskab.
Både her i Maribo Domkirke og ud over hele din verden.

Værn om vores familie og venner,
og alle dem, som står os nær.
(Og her kan vi hver især i stilhed
formulere vores egen bøn....)

Gud hør vor bøn og
giv os alle din nåde, fred og velsignelse.
Amen